

OPMANDSKENDELSE

af 10. september 2012

i faglig voldgiftssag 2012.0104

Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark

(advokat Kim Brandt Jensen)

mod

Tekniq

for

John A. Hansen af 1986 A/S

(underdirektør Thorkild Bang)

Tvisten

Spørgsmålet i sagen er, om de timelønnede i virksomheden John A. Hansen af 1986 A/S har krav på bonus i henhold til en lokalaftale af timeløn under sygdom.

Påstande

Klager, Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark, har nedlagt følgende påstand: Indklagede tilpligtes at anerkende at den på virksomheden eksisterende bonusordning er stridende med overenskomstens sygelønsbestemmelse.

Indklagede, Teknik for John A. Hansen af 1986 A/S, har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagens behandling

Sagen forhandlede den 28. august 2012.

Voldgiftsretten bestod af Max Meyer og Bjarne G. Petersen, begge udpeget af klager, og Charlotte Ketelsen og Jørgen W. Hansen, begge udpeget af indklagede, samt – som opmand – højesteretsdommer Jon Stokholm.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af tillidsrepræsentant hos John A. Hansen af 1986 A/S Peter Bergenstorff og forbundssekretær Bjørn Due, Blik & Rør.

Sagens oplysninger

VVS-overenskomsten indgået mellem Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark og Teknik indeholder under punkt 11 følgende bestemmelser:

”Stk. 1: Sygdom

Under rettidig anmeldt og dokumenteret sygdom yder arbejdsgiveren i indtil 6 uger en betaling til medarbejdere med mindst 3 mdrs. anciennitet.

For sygefravær, der påbegyndes senere end den 1. maj 2013, sker betalingen til medarbejdere med mindst 2 mdrs. anciennitet.

Stk. 2: Definition af timeløn under sygdom

For timelønnede betales en løn svarende til det indtægtstab den pågældende har lidt ved normalt produktivt arbejde.

Timelønnen under sygdom er for akkordsvende den i virksomheden gældende timeløn. Hvor en sådan ikke er aftalt, betales den i akkordaftalesedlens pkt. 6 aftale á conto løn. Dog indregnes ikke smudstillæg, tillæg ved skiftende arbejdssteder og tillæg ved rejsearbejde.

Lønnen under sygdom indeholder den ved lovgivningen fastsatte maksimale dagpenge-sats.”

VVS-overenskomst 2004 indgået mellem Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark og Tek-niq indeholdt følgende bestemmelser:

”Stk. 1: Sygdom

Under rettidig anmeldt og dokumenteret sygdom yder arbejdsgiveren i indtil 6 uger en betaling til medarbejdere med mindst 6 mdrs. anciennitet. Betalingen svarer til med-arbejderens personlige timeløn.

Stk. 2: Definition af timeløn under sygdom

Timelønnen under sygdom er for akkordsvende den i virksomheden gældende timeløn.

For timelønnede er lønnen under sygdom den enkeltes produktive løn. Dom indregnes ikke smudstillæg, skurpenge og zonetillæg.

Lønnen under sygdom indeholder den ved lovgivningen fastsatte maksimale dagpenge-sats.”

Der foreligger følgende lokalaf-tale af 25. juni 2007 for John A. Hansen af 1986 A/S:

”1.

	d. 25.06.07	d.03.03.08	d.02.03.09
Minimalløn	kr. 98,10	kr. 100,60	kr. 103,10
Servicetillæg	- 10,00	- 10,00	- 10,00
Personligt tillæg	- <u>48,90</u>	- <u>53,40</u>	- <u>58,90</u>
I alt	kr. 157,00	Kr. 164,00	kr. 172,00

Dette er gældende for montører, der er beskæftiget med timeløns / servicearbejde, jf. dog punkt 4.

2.

Der etableres en bonusordning på følgende vilkår.

- Bonusordningen beregnes og udbetales her tredje måned – ved afslutningen af februar, maj, august og november måned.
- Kun timelønstimer i den pågældende periode indgår i beregningen. Dette indebærer at arbejdstid der kan henføres til akkord ikke indgår.
- For medarbejdere der udelukkende er beskæftiget med timelønsarbejde (servicearbejde) udgør det månedlige timetal 160,33 timer. For medarbejdere der kun delvis har været beskæftiget med timelønsarbejde, sker der en forholdsmæssig beregning.
- Det samlede antal timer i bonusordningen multipliceres med 12,00 kr. i perioden 2007/2008 og kr. 13,00 i perioden 2008/2010. Beløbet samles i en fælles pulje.
- Fordelingen af bonusordningen til de enkelte medarbejdere sker efter medarbejderens effektive og produktive timetal i det pågældende kvartal.

3.

Midlertidig uproduktiv beskæftigelse på værkstedet, ufakturerbare timer samt ventetid for servicemontører betales med:

d.25.06.07	d.03.03.08	d.02.03.09
kr. 157,00	kr. 164,00	kr. 172,00”

Denne lokalaftale afløser tidligere lokalaftaler af lignende indhold.

I virksomheden er lokalaftalen praktiseret på den måde, at de timer, hvor en svend er sygemeldt, ikke tillægges bonus, hvilket medfører, at svenden under sygdom honoreres med 172,00 kr. i timen, hvor han ellers ville have fået 186,48 kr. i timen.

Forklaringer

Peter Bergenstorff har forklaret, at han har været ansat i virksomheden i to omgange. Den seneste periode begyndte i 2002. Han blev valgt som tillidsrepræsentant i 2005 eller 2006. Bonusordningen går tilbage til 2002 i kraft af tidligere aftaler med samme tekst som den eksisterende aftale. Han har ikke gennemgået lokalaftalens tekst med forbundet før eller efter indgåelsen. Han var i 2002 bekendt med, at der blev indgået en bonusaftale. Han er ikke bekendt med, at sagen blev drøftet med forbundet forinden indgåelsen af aftalen i sin tid. Ordningen går ud på, at der henlægges et bestemt beløb pr. time til en bonuspulje, og at denne bonuspulje fordeles på de produktive (fakturerbare) timer. Værkstedstimer berettiger ikke til bonus.

Spørgsmålet i sagen er, om sygeløn giver anledning til bonus. Lokalaftalen omfatter alene de timelønnede.

Bjørn Due har forklaret, at han har været forbundssekretær siden maj 2007. Han har hørt om lokalaftalen i virksomheden i marts og april 2011, da forbundet indkaldte alle lokalaftaler for at danne sig et overblik over, hvilke aftaler der eksisterede og ikke eksisterede de modstående arbejdsgivere. Det var en større operation. Han blev først bekendt med, hvordan og hvorledes lokalaftalen praktiseredes i virksomheden i relation til sygeløn, da tillidsmanden henvendte sig til ham i foråret 2011.

John A. Hansen har forklaret, at han er direktør og medejer af virksomheden siden 1980. Lokalaftalen om bonus blev forhandlet i 2002. Fra hans side blev det nævnt, at virksomhedens interesse var, at værkstedstimer ikke var debiterbare, og at man ville give incitament til de timelønnede, til at udføre på debiterbare timer. Der var tale om en puljeordning, der altid har været administreret på samme måde som i dag. Han har to gange sendt eksemplarer af lokalaftalen til forbundet. Aftalen blev drøftet med den daværende tillidsrepræsentant. Han har drøftet lokalaftalen med Tekniq.

Parternes argumentation

Klager har gjort gældende, at formålet med bestemmelsen i overenskomsten om sygeløn er at stille sygemeldte timelønnede på samme måde økonomisk som raske timelønnede. Overenskomsten indeholder en udtømmende angivelse af de tillæg, som ikke oppebæres under sygdom, nemlig smudstillæg, skurpenge og zonetillæg. Lokalaftalen kan ikke tilsidesætte overenskomstens pkt. 11. Det er stridende mod overenskomstens pkt. 11.2 at gøre forskel på timeløn for ”raske” timer og ”syge” timer.

Indklagede har henvist til, at bonusordningen var og er et personalegode ud over overenskomsten ud fra et ønske om at gøre flest mulige timer i virksomheden fakturerbare. Der er således tale om en varierende løndel, som beregnes bagud, og som dermed ikke er ”kendt”, når en medarbejder i bonusoptjeningsperioden bliver syg. Samme betragtning ligger til grund for sygelønsordningen for medarbejdere på akkord, der ligeledes modtager enten deres sædvanlige timeløn eller den på akkordaftalen aftalte forskudsbetaling. Bonusbetalingen under lokalaftalen indtager samme status rent sygelønsmæssigt som akkordoverskud.

Forbundet har i de seneste år to gange modtaget kopi af lokalaftalen. Det må lægges til grund, at klager har gjort sig bekendt med denne aftale og ikke har gjort indsigelse mod bonusordningen.

Opmandens begrundelse og konklusion

Det spørgsmål, som foreligger til bedømmelse under den foreliggende sag, er, om en produktivtetsfremmende timelønsbonus til de timelønnede medarbejdere skal udbetales til disse i henhold til overenskomstens bestemmelser om sygeløn. Lønnen under sygdom har i overenskomsten i lang tid været knyttet til den ”produktive” løn. Således skal under den gældende overenskomst betales en løn svarende til det indtægtstab, den pågældende har lidt ved normalt produktivt arbejde. Som overenskomstbestemmelsen var formuleret, herunder med dens udtømmende opregning af tillæg, som ikke skal medregnes, må en timelønnetts tabte løn under sygdom antages at omfatte bonus i henhold til lokalaftalen, også fordi denne bonus var knyttet til medarbejderens tabte produktive ”timetal”. Overenskomsten sonderer klart mellem beregningsprincip for sygdom for akkordsvende og for timelønnede, og der er ikke basis for ud fra akkordlignende overvejelser at holde bonus under lokalaftalen uden for sygeløns-begrebet for de timelønnede. Herefter, og da der ikke er grundlag for at anse forbundet for ved passivitet at have givet bindende accept på den udbetalingspraksis, som var fulgt under overenskomsten, må der gives klager medhold i hans påstand.

Thi bestemmes:

Indklagede skal anerkende, at den på John A. Hansen af 1986 A/S eksisterende bonusordning er stridende mod overenskomstens sygelønsbestemmelse.

Hver part bærer egne sagsomkostninger og betaler halvdelen af udgifterne til opmanden.

København, den 10. september 2012

Jon Stokholm